

Lluís Fullana
Col·lecció

Heretat Cultural Valenciana
El Pílo

Institut
d'Estudis
Valencians

Círcul Cívic Valencià - Círculo Cívico Valenciano

Plataforma
Jovenil
Valencianista

Tots els dies 9

9 d'abril de 2016

(Porta del MUVIM, Jardins de l'Hospital, Valencia ciutat)

Associacions col·laboradores

(Vicent Clavel en 1958)

Vicent Clavel i Andrés

(Valencia ciutat, 1888 – Barcelona, 1967)

Gaceta de Madrid (9 de febrer de 1926).
Part del Real Decret pel qual s'aprova establir
un dia del llibre.

Revista Valencia.
Orgue de la Casa de Valencia
en Barcelona

Convencio Valencianista
cvalencianista@gmail.com

VICENT CLAVEL I ANDRÉS

(València ciutat, 1888 – Barcelona 1967)

Vicent Clavel naixque en la ciutat de València, a on residien sos pares, Vicent i Concepcio. Trobem docimiciliada a la família en les primeres dècades del segle XX en el carrer Feliu Pizcueta. El nucli familiar el conformaven ademés la seua germana major Concha i els seus dos germans, més menuts, Manuel i Enrique.

Clavel realisà estudis primaris, però no arribà a cursar-ne universitaris puix, quan contava només en 14 anys, consta que estava treballant com a redactor de *El Pueblo*, periòdic al que arribà de la mà de Felix Azzati. Jove militant republicà, conegué personalment a Blasco Ibáñez, del que fon admirador i amic. També col·laborà en publicacions populars com *El Cuento del Dumenche* o *La Barraca*. En 1914 fon elegit secretari del Congrés Republicà Nacional, en el que participà en representació de València. Abans, en 1913, s'havia traslladat a Madrid, a on formà part de les redaccions de *El País* i *El Radical*.

Nos trobem, sobretot, davant d'un autodidacta que realisaria les seues primeres llectures en la biblioteca familiar. El decurs de la vida el portarà a ser un verdader enamorat de la llectura i dels llibres; tan es aixina, que est interes, i la necessitat que considera de culturalisació del públic en general per mig de la lletra impresa, el duran a fundar l'editorial Cervantes en 1916, establint-la en el carrer d'Hernán Cortés de la capital valenciana. Contava en l'experiència adquirida en *El Pueblo* i coneixia la labor de V. Blasco Ibáñez i Francisco Sempere al front de l'editorial Prometeo. En les seues primeres edicions aborda les traduccions de títols com *La Princesa de Clèves* de Madame de La Fayette i *Adolfo* de Benjamin Constant, faceta esta de traductor que mantindria durant la seua vida com a editor, abordant temes polítics, històrics, bèlics, llibres de viages, etc.

En 1918, probablement en busca d'un ambient editor més propici, es trasllada a Barcelona, a on instal·larà l'editorial Cervantes i iniciarà la seua gran labor publicant especialment obres estrangeres que ell mateixa traduirà, a l'hora que promocionarà autors novells espanyols i iberoamericans. Les aproximacions realitzades a la vida de Clavel senyalen que la seua activitat editorial coincidix en un moment de puixança en este camp, un moment en que establix relacions en uns altres editors barcelonins i en uns altres personages vinculats a la Casa d'America. Contarà en l'amistat del poeta Fernando Maristany, que recolzarà molts dels seus projectes. S'ha de fer notar que llavors les editorials de Barcelona treballaven molt per a Iberoamerica. De tot este cumul de circumstancies sorgix l'iniciativa de crear la Cambra del Llibre de Barcelona (1918) que trobarà un reforç en la

constitució de la Cambra del Llibre de Madrid (encara que esta contava ja com a precedent en la "Asociación de la Librería", creada en 1901). Les dos entitats son decalarades oficials en un decret de 1922 i, per un altre decret, de 1925, se fonen en un Comité del Llibre patrocinat pel Ministeri de Treball.

Vicent Clavel es una figura central en la Cambra del Llibre de Barcelona, i es aci a on desenvol·larà una ampla labor: descolla en la redacció de la publicació *Revista Bibliográfica*, es el delegat en el Comité de Madrid, peça clau en les relacions en la Casa d'America i, entre uns altres carrecs i responsabilitats, arriba a ser vicepresident primer de la Cambra en 1923; es precisament en el desenroll del seu carrec que llança l'iniciativa del "Día del libro español" i, a rant d'aço, el de celebrar la festa del llibre. En 1925 reitera la proposició de celebrar el dia del llibre, la qual voria feta realitat l'any 1926, despuix de que Alfons XIII firmara el Real Decret pel qual es creava el "Día del Libro", la redacció del qual es sap que fon autoria del propi Clavel.

El decret consta d'una exposició i 15 articuls; en suma, supon un desig de promoció de la llectura en tots els àmbits: en les escoles, en acadèmies i establiments militars, en els de caracter benèfic, en organismes, entitats i corporacions que reben ajudes de l'Estat; es propon la creació de biblioteques oficials i de biblioteques populars, aixina com l'establiment de concursos que enaltixquen el valor dels llibres i l'amor a la llectura, i inclús de descontes especials per a les adquisicions de llibres en eixe dia senyalat. El decret ha estat vigent durant un llargíssim temps en una única variació, la del dia que es fixà per a la celebració, que fon originàriament el 7 d'octubre i que, mig segle despuix, es canvià per la del 23 d'abril, data en que es commemora l'òbit de Miguel de Cervantes i la festivitat de Sant Jordi. La UNESCO en 1995 proclamà el 23 d'abril de cada any "Dia Mundial del Llibre i del Dret d'Autor".

Clavel fon un dels fundadors i el primer director de la Casa de València en Barcelona (1927-1930), i director de la revista *València* que editara esta institució. Mai es desvinculà de la seua ciutat natal.

Començà escrivint en valencià en el *Cuento del Dumenche* però casi tota la seua obra està en castellà. A banda de les traduccions, son obres de creació seua, entre unes altres, el conjunt de relats infantils escrits entre 1957 i 1965 (*Cuando los grandes sabios eran niños, Cuando los grandes principes eran niños, Cuando los grandes médicos eran niños* i *Cuando los grandes inventores eran niños*) i obres de contingut històric i polític com *El fascismo: ideario de Benito Mussolini*, 1923; *Fermín y Galán y su Nueva Creación*, 1931; *Historia de Inglaterra desde los orígenes hasta el fin de la Edad Media*, 1948.